

Beijer Byggmateriäl

BRANSCHRAPPORT

Marknads- och prisutveckling för byggmaterial

KLICKA HÄR FÖR ATT PRENUMERERA

Prenumerera på vår Branschrapport och få den skickad till dig via mail när vi lanserar en ny utgåva.

Nr 4

Q4 | 2023

Beijer Byggmaterial ger regelbundet ut en rapport som beskriver marknadsläge och prisutveckling på byggmaterial. Den ges ut i fyra utgåvor per år och publiceras kvartalsvis. Vår Branschrapport är uppskattad bland våra kunder och ett bevis på att vi tar rollen som marknadsledande aktör på allvar.

Vi har ambitionen att alltid vara bäst i klassen och leverera marknadens bästa kunderbudande.

Branschrapporten är en del av det kunderbudandet, där vi visar att vi värdesätter och tar ansvar för att informera om kostnadsutveckling och konjunktur i branschen.

Vi bygger dom som bygger.

Välkommen till den fjärde upplagan 2023 av Beijer Byggmaterials Branschrapport.

I skrivande stund ser jag tillbaka på en höstsäsong som utvecklats svagare än förväntat, med en skarp nedgång gällande nyproduktion men också i större privatinvesteringar. Detta ses generellt i de flesta kategorier, men de kapitalintensiva är av naturliga skäl mer påverkade.

Det finns få glädjeämnen, men vi ser fortsatt en fin aktivitet bland de mindre entreprenörerna och därmed också en god utveckling gällande de produkter denna kundkategori använder mycket av såsom trävaror, förnödenheter och infästning.

I denna rapport beskriver vi vår syn på marknaden och ger vår prognos gällande utvecklingen.

Peter Sjöström
Kategori & Inköpsdirektör

MARKNADEN FRÅN ETT MAKROPERSPEKTIV

PETTER ALLBERG

Commercial Director

Ansvarig för att utveckla Beijers kunderbudande, säljkanaler och marknadskommunikation.

Vi har under Q3 sett en dämpad inflation och en förväntad utplaning av räntekurvan, detta är en förutsättning för att skapa en stabil grund för investeringar i branschen. Marknaden är fortsatt i en inbromsningsfas, med vissa tecken på att vi nått bottennivåer vad gäller nybyggnation. Renoveringsmarknaden kommer bli det starkaste segmentet under 2024, drivet av ett stort underliggande behov och ökat ROT-utrymme.

Det är fortsatt få marknadsindikatorer som i det korta perspektivet är positiva och vår analys visar att byggmaterialmarknaden kommer att ha det fortsatt tufft under större delen av 2024. Enligt Boverkets senaste prognos förväntas antalet påbörjade bostäder halveras under 2023 och under 2024 vara ungefär en tredjedel av vad det var under toppåret 2022. Vi ser en potentiell ljusning under senare delen av året, men detta är starkt beroende av inflations- och ränteutvecklingen.

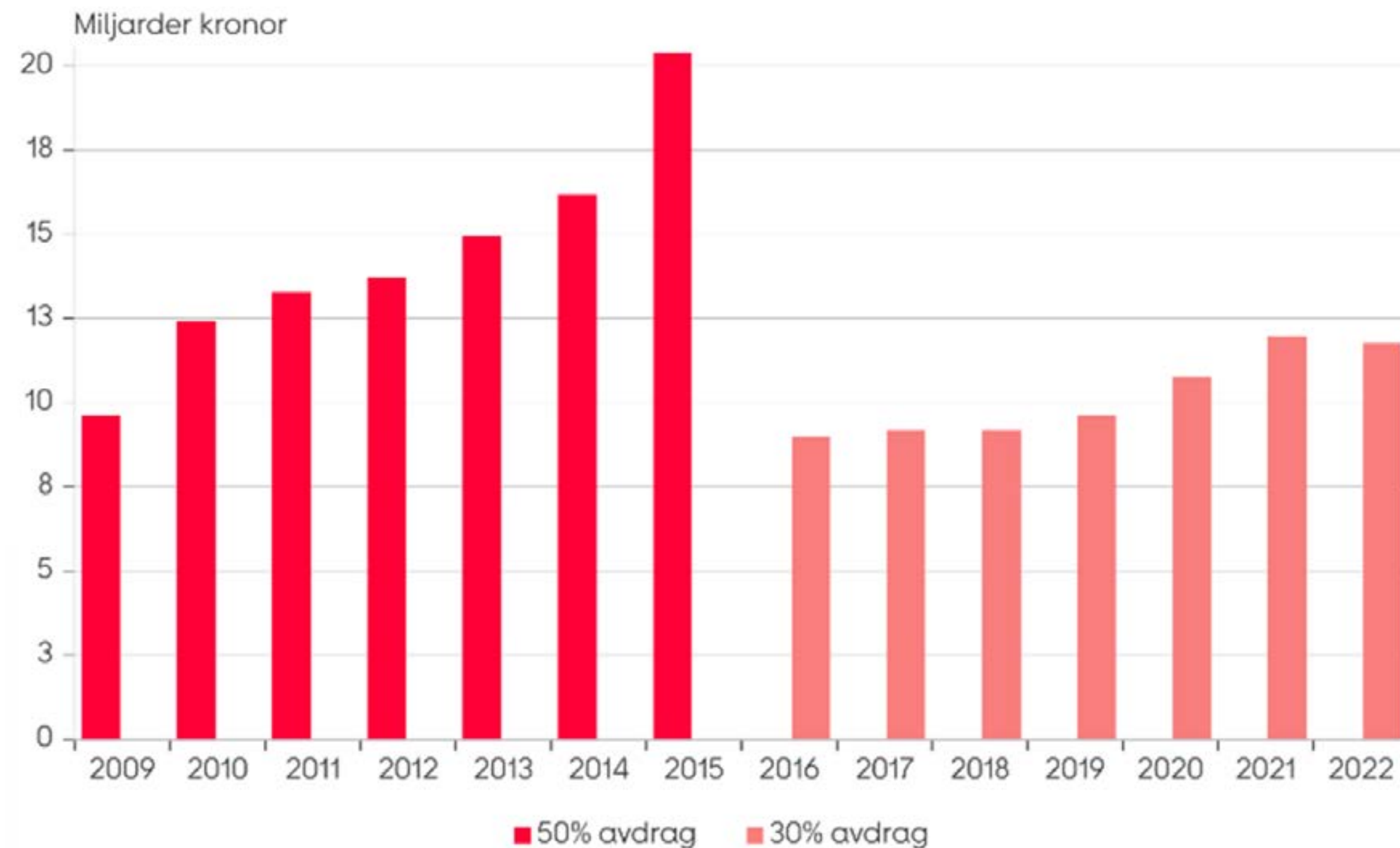
Nybyggnationen fluktuerar alltid kraftigt under konjunkturcykler, medan vår viktigaste marknad, ROT-marknaden, står för ca 70% av den totala byggmaterielmarknaden* och är mer stabil. Där har det under Q3 tagits politiska beslut för att stimulera ROT-aktiviteten under 2024 med en separation av ROT och RUT samt ökning av utrymmet. Detta ser vi mycket positivt på och tittar man historiskt har dessa åtgärder haft stor positiv effekt för byggbranschen.

*Källa: Prognoscentret

MARKNADEN FRÅN ETT MAKROPERSPEKTIV

Kostnad för rotavdrag i Sverige 2009-2022

Källa: SCB 2009-2021, Skatteverket (preliminär siffra) 2022.

Källa: SCB 2009-2021. Skatteverket (preliminär siffra) 2022

2016 sänktes avdraget från 50% till 30% av arbetskostnaden vilket ledde till att nyttjandet av ROT mer än halverades. Stimulanser inom ROT-området kan med andra ord ha snabb och kraftig effekt på hela sektorn. Vi tror att ändringarna av ROT-avdraget kommer ha en positiv effekt under 2024 men om man även hade beslutat att höja avdraget till 50% (som innan 2016) hade effekten för branschen blivit ännu bättre under kommande år.

Trots det tuffa läget finns det ljusglimtar. Inflationen sjunker och att Riksbanken i november valde att lämna räntan oförändrad skapar en stabilitet och ger bättre förutsättningar att agera på det stora underliggande renoveringsbehovet och bostadsbristen som finns på den svenska marknaden. Det finns många möjligheter att driva tillväxt inom specifika segment eller geografiska marknaden där investeringsviljan och behovet fortsatt är stort. Vi fortsätter med vår strategi att vara det bästa alternativet för små och stora hantverkare i Sverige, vara aktiva i samhällsdebatten och fortsätta att bygga dom som bygger.

GENERELL MARKNADSSITUATION

PETER SJÖSTRÖM

Kategori & Inköpsdirektör

Ansvarig för övergripande inköpsprocesser och strategier. Medlem i europeiska inköpsorganisationen STARK Sourcing.

NULÄGE/INNEVARANDE KVARTAL

När vi tittar tillbaka på pris och tillgänglighet under hösten har det utvecklats ungefär som vi förutspådde i vår senaste branschrapport. Priserna har varit relativt stabila och tillgängligheten är god. Vi ser nu en mer "normaliserad" prisutveckling.

Justeringarna i pris är huvudsakligen drivet av råvaruprisrutveckling

Stål

Index 137

Den totala korgen för stål är nu 5,8% lägre än för 3 månader sedan och 4,9% lägre än samma månad i fjol

Nuvarande prisnivå är dock fortsatt signifikant högre än samma period 2019 (+29,7%).

Energi

Index 237

Den totala korgen för energi är nu 26,4% lägre än för 12 månader sedan men 1,3% högre än för 3 månader sedan.

Nuvarande prisnivå är dock fortsatt signifikant högre än samma period 2019 (+136,4%).

Plast

Index 97

Den totala korgen för plast är nu 5,5% lägre än för 12 månader sedan men 8,9% högre än för 3 månader sedan.

Nuvarande prisnivå närmar sig samma nivå som 2019 (+21,2%).

Index 100 = 2010

Källa: Mintec, www.mintecglobal.com/

Metaller

Index 121

Den totala korgen för metaller är nu 7,0% lägre än för 12 månader sedan men 6,3% lägre än för 3 månader sedan.

Nuvarande prisnivå är dock fortsatt högre än samma period 2019 (+ 31,8%).

Index 100 = 2010

Källa: Mintec, www.mintecglobal.com/

Trävaror

Index 169,3

Den totala korgen för trävaror är nu 14,2% lägre än för 12 månader sedan och 1,4% lägre än för 3 månader sedan.

Nuvarande prisnivå är dock fortsatt högre än samma period 2019 (+21,0%).

Index 100 = 2010: 01

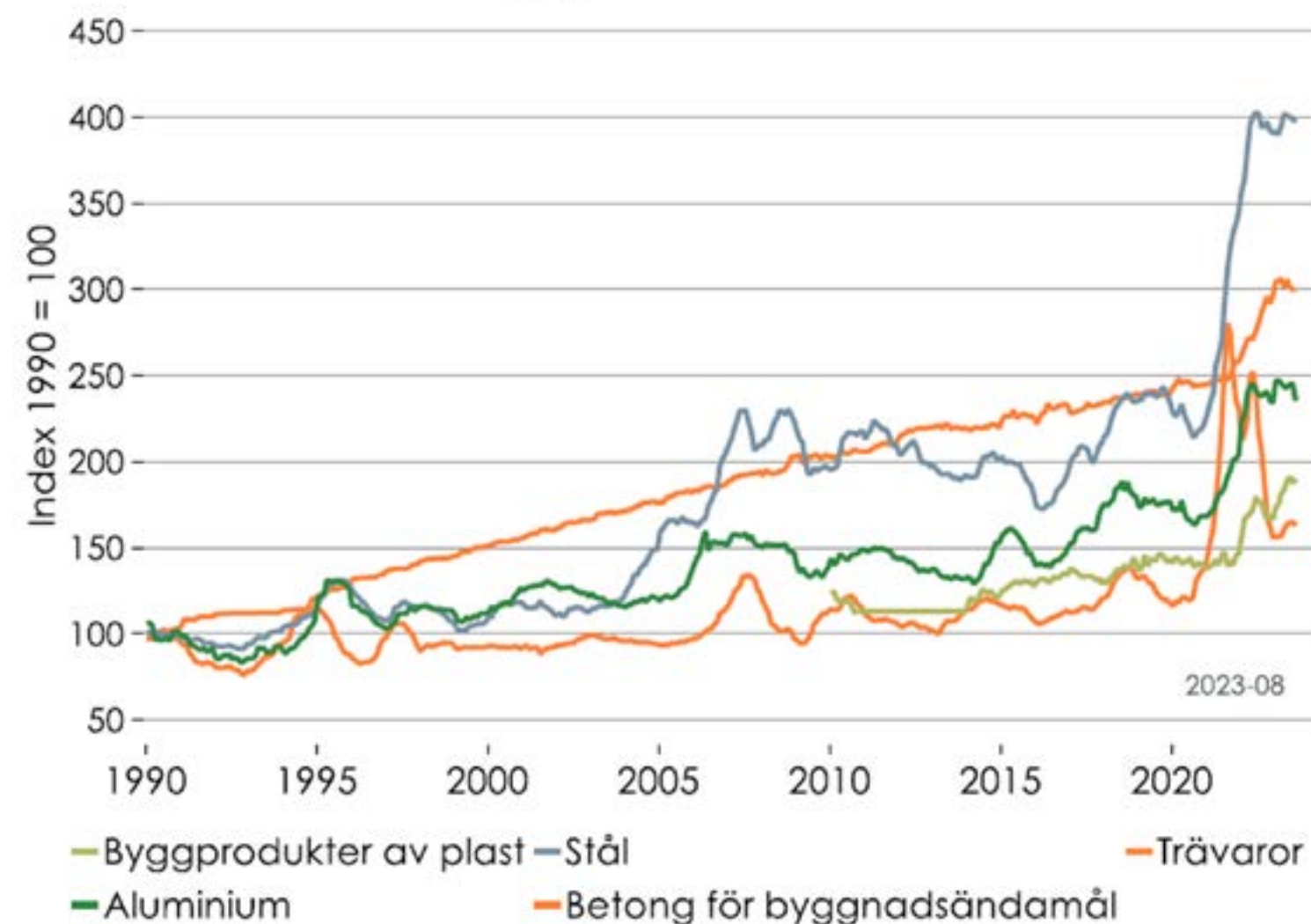
Källa: Skogsindustrierna

Det finns två undantag till de "normala justeringarna"

1. Vi ser fortsatt att vissa producenter inte fullt ut kompenserat sig för stigande priser på deras ingående material. Detta gäller i huvudsak importörer och grossister som handlar med "low-cost-countries" med långa ledtider och komplicerade värdekedjor.
2. Vi ser fortsatt flera leverantörer av tungt byggmaterial, primärt i oligopolsituationer, som inte sänkt priserna i takt med fallande pris på ingående material. En fråga vi självklart lyfter med berörda parter där det, trots i många fall oomtvistade fakta, är ett antal leverantörer som valt att inte agera eller agerat för lite.

Prisindex för svenska byggmaterial

Källa SCB.se

För Beijer och för STARK Group innebär detta att vi tvingas reducera volymer och ibland helt byta ut leverantörer. Ett skifte som många gånger är påfrestande både för Beijer och för våra kunder, men dock helt avgörande för att vi skall kunna erbjuda relevanta villkor över tid. Det är viktigt att vara tydlig med att det inte gäller alla leverantörer. Tvärt om agerar de flesta mycket seriöst och ansvarsfullt, och är mycket medvetna om att deras agerande får en stor påverkan på det generella byggandet i Sverige.

Gällande leveranssäkerheten ser vi, med få undantag, inga störningar i våra flöden. Vi har justerat relativt mycket i våra försörjningskedjor under de senaste 12 månaderna, gällande flertalet av våra kategorier för att reducera effekterna av enskilda problem. Detta har gjort att vi till stor del lyckats undvika försörjningsproblem. Ett exempel är tillbehör till elhandverktyg där vissa stora producenter haft, och delvis fortfarande har problem.

PROGNOS

Generell tillgänglighet

Vi ser en fortsatt hög och stabil tillgänglighet under vintern och våren 2024. Många spekulerar om nästa "Black Swan", det vill säga nästa stora problem likt Covid eller kriget i Ukraina. Det är svårt att förutse stora omvälvande händelser och konsekvensen för oss är, som jag nämnde ovan, att diversifiera vår leverantörsbas och våra leveranskedjor. Alltså att ha flera leverantörer som i sin tur har olika försörjningskedjor där det är relevant. Det vill säga i alla kategorier som är avgörande för våra kunder.

GENERELL MARKNADSSITUATION

Om man inte kan förutse framtiden kan man i alla fall planera för att någon störning kommer att ske. Beijer och STARK Group ska vara en säker leverantör också i svåra tider.

Exempel på mindre risker vi ser och förbereder oss inför.

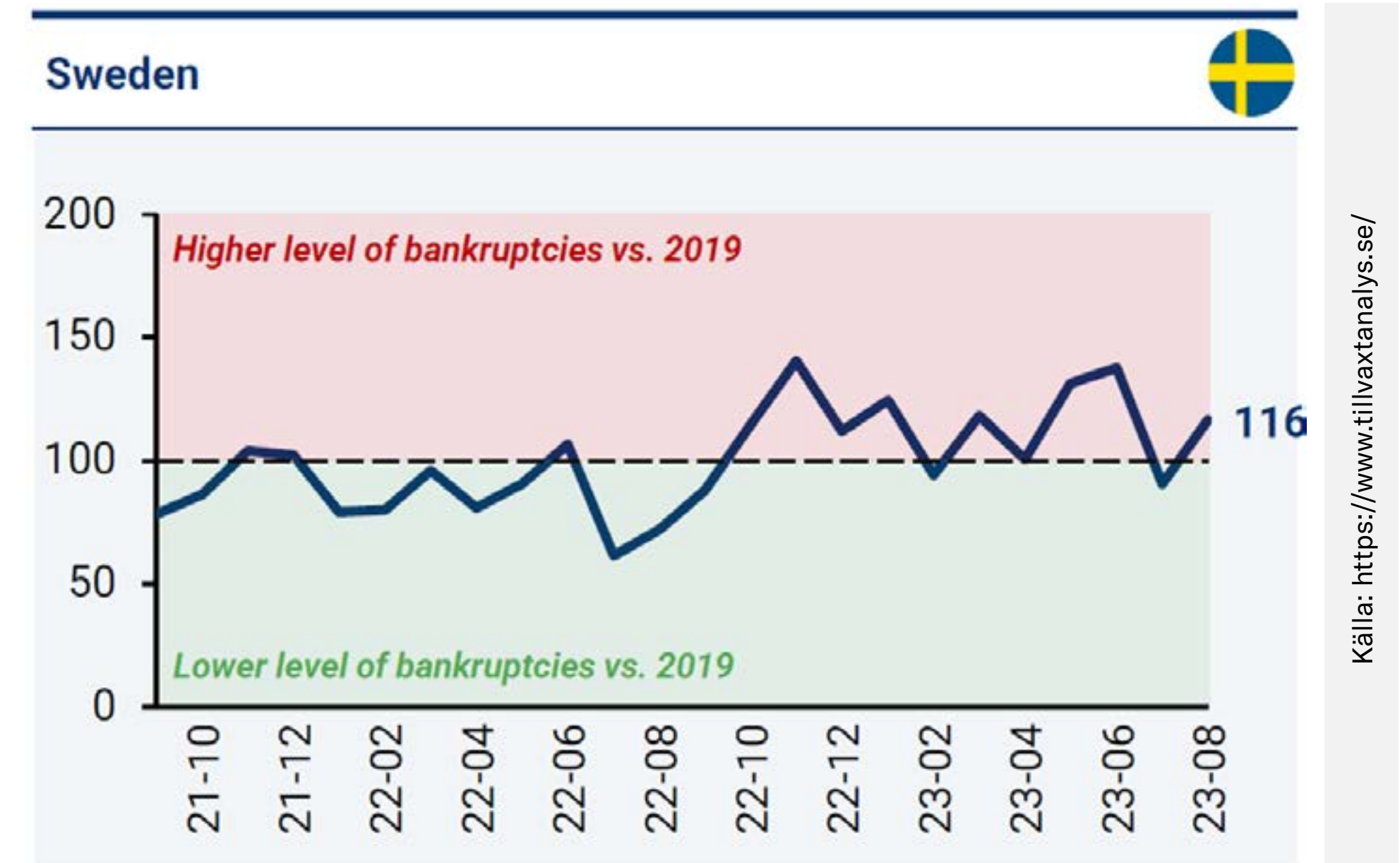
- Vissa producenter reducerar sin produktion för att möta en lägre efterfrågan. Ibland kan dessa neddragningar bli för stora och därmed skapa en kortsiktig brist.
- Den kommande säsongsupbyggnaden av lager i handeln under senvåren kan orsaka kortsiktiga brister i mycket slimmade värdekedjor.
- I samband med leverantörsbyten kan kortsiktiga problem uppstå.

Marknadsutveckling

Som tidigare nämnts har marknaden tyvärr utvecklats något sämre än förvänt och den bottenivå för konjunkturen vi förutspådde komma under vintern/tidig vår ser nu mer avlägsen ut. Det är svårt att förutse, men vi tror på ett fortsatt mycket utmanande första halvår och en vändning först under sommaren eller tidig höst 2024.

En konsekvens av de utmanande tiderna är tyvärr ett ökat antal konkurser.

Vi har redan haft ett par mindre leverantörer vars verksamhet huvudsakligen varit fokuserad på bostadsproduktion, som tvingats i konkurs. Det är viktigt att poängtera att vi monitorerar våra leverantörer och försöker vidta åtgärder i ett tidigt skede för att eventuella problem skall kunna undvikas gentemot våra kunder. Ett sätt att reducera riskerna är att arbeta mer med funktion och mindre med leverantör i dialog. Alltså att vara mer öppen för att ta in en alternativ leverantör i olika projekt.

Prisutveckling

Vi förutser att den stabilisering vi sett på marknaden under hösten fortsätter i vinter och under våren. Vi ser i huvudsak stabila råvarupriser, stabila energipriser och även stabila logistikkostnader.

GENERELL MARKNADSSITUATION

Index Natargas Europa. Källa: <https://tradingeconomics.com/commodity/eu-natural-gas>

Index Brent Olja Källa: <https://tradingeconomics.com/commodity/brent-crude-oil>

Inför årsskiftet kommer vi att se mindre justeringar, upp och ned, i huvudsak baserade på råvaruprisutveckling samt den fallande efterfrågan. För en mer detaljerad prisavisering, kontakta Din kundansvarige säljare på Beijer Byggmaterial.

Ett undantag till det tidigare nämnt är Power Tools. I denna kategori ser vi mycket stora prishöjningar från ett antal (dock inte alla) leverantörer och vi drar slutsatsen att det mer är kopplat till ompositioneringar än drivet av faktiska kostnadsökningar. Alltså att leverantörens uppfattning är att dessa produkter har ett högre marknadsvärde för kunden. Det blir intressant att se om de har rätt i detta och vi kommer följa den totala marknadsutvecklingen noggrant.

Som alltid finns det en del osäkerhetsfaktorer som kan påverka snabbt, och i vissa fall signifikant

- Värdet på den svenska kronan – en svagare krona driver oundvikligt upp priset på importerade produkter och råvaror.
- Inflationen – en fortsatt hög inflation driver ofrånkomligt upp priserna också på byggmaterial.
- Produktionsbegränsningar – antingen felkalkylerade begränsningar som skapar brist, eller planerade begränsningar för att driva upp priset.
- Oro för stigande energipris – det bör rimligen inte vara ett stort problem då leverantörerna, i princip samtliga, hävdar att de "hedgat" (låst) priserna på el. Det var argumentet för att inte sänka priserna när energipriset föll.

Tittar vi längre fram under våren och inför högsäsong är det inte alls orimligt att vi kommer se prisstigningar på mer råvarudrivna kategorier såsom virke, träbaserade skivor, armering etc. Detta är huvudsakligen drivet av att produktionen gått ned och anpassat sig till en lägre nivå. Om efterfrågan går upp lite mer än estimerat i dessa slimmade värdekedjor kommer det att innebära brister under lageruppbyggnadsfasen.

TUNGT BYGGMATERIAL

Innefattande Mur, Puts, Bruk, Tak, Cellplast, Armering, Fibercement, Gips, Stål samt Isolering & Byggplast

MIKAEL GUSTAVSSON

Kategorigruppchef - Tungt byggmaterial

Operativt huvudansvar för kategoriområdet tungt byggmaterial och dess totala utveckling.

GERASIMOS ZERVOS

Kategorichef

Ansvarsområde: Mur, Bruk, Puts,
Tegel och Lättbetong

MARKNADSSITUATION

Marknadssituationen för byggbranschen är extremt tuff. Bostadsbyggnationen är historiskt låg och har enligt Catharina Elmsäter-Svärd, vd för Byggföretagen, minskat med över 40% i år. Överallt ser vi rapporter om tvärnit i byggbranschen, byggjobb som försvinner och de byggkranar som trots allt står kvar, tillhör avslutande projekt.

Ovan nämnda parametrar påverkar också situationen inom mur, puts och bruk. Det rapporteras om varsel och minskad omsättning hos vissa leverantörer, men inte alla. En del leverantörer meddelar istället om ökade volymer jämfört med föregående år. Detta inom exempelvis Mark & Anläggning.

PRISSITUATION/TILLGÄNGLIGHET

Utifrån förutsättningarna från den beskrivna marknadssituationen är priset kvar på en hög nivå. En nivå som etablerades för ett par år sedan på grund av logistikstörningar, skenande råvarupriser, extrema höjningar och även ett rekord i antal höjningar från en cementproducent i Sverige, men också i Europa. I det senare fallet justerades priserna ned vid fallande råvaru-, el- och energipriser, dock inte i Sverige.

PROGNOS

Prognosen för den framtida prissituationen är i dagsläget osäker och vi har sett en del aviseringar om höjningar inom kategorin. Den röda tråden om bakomliggande kostnadsdrivande faktorer är mer otydlig nu än tidigare. Det åberopas kort sagt både det ena och det andra. Det senaste beskedet från våra leverantörer är att Cementa, Heidelberg Materials Cement Sverige AB, återigen tycks ha aviserat den svenska marknaden en höjning om en betydande procentsats inför 2024. Vi för en mycket tät dialog med leverantörerna och får ibland gehör, ibland inte.

Som vi skrivit om tidigare arbetar vi på Beijer fortsatt hårt med att finna det absolut bästa erbjudandet till våra kunder. På våra filialer innebär detta att vi gjort både större leverantörsbyten och sortimentsförändringar inom kategorin mur, puts och bruk samt även ett flertal andra kategorier. Detta arbete fortlöper kontinuerligt.

EFFEKTER FÖR BEIJER BYGGMATERIAL OCH VÅRA KUNDER

Arbetet med att skapa en gynnsam konkurrenssituation mellan befintliga, nya och kommande avtalsleverantörer pågår som sagt löpande. Ibland kan fysiska leverantörsbyten skapa vissa utmaningar i våra byggvaruhus då kunder är vana vid ett visst varumärke. Vi jobbar fortsatt hårt för att pågående och kommande leverantörsbyten ska gå så bra och smidigt som möjligt, så att vi kan erbjuda rätt och konkurrensutsatta priser till våra kunder.

GIPS

ANTON JOHANSSON

Kategorichef

Ansvarsområde: Gips, Isolering,
Innerväggstål och Undertak

MARKNADSSITUATION

Under hösten har vi sett en låg efterfrågan på gips, vilket till stor del är drivet av ytterligare nedgång av nybyggnationer. Likt tidigare kvartal är el- och gaspriserna fortsatt låga och oron för en kraftig uppgång för energipriset är idag mindre, vilket är gynnsamt för producenterna.

PRISSITUATION/TILLGÄNGLIGHET

El- och gaspriset är en drivande faktor i prisutvecklingen på gips och vi har inte sett några stora förändringar sedan förra branschrapporten - inte heller på gipspriset. Vi anser fortsatt att priserna från vissa producenter är högre än de bör vara, baserat på utvecklingen av deras ingående kostnader.

Faktorer som i viss mån kan motverka prissänkningar:

- El- och gaspris som är låst på en högre nivå.
- Höga transportkostnader.
- Högre priser på insatsvaror, på grund av svag svenska krona.

Vi förväntar oss att våra leverantörer stöttar marknaden med en rättvis prisutveckling och är noga med att prioritera de som tillhandahåller just det, vilket i många fall styr hur vi placerar vår volym.

Som tidigare skrivet är efterfrågan på gips låg och det finns gott om utrymme i produktionen hos producenterna - tillgängligheten är därför fortsatt god.

PROGNOS

Inför kommande kvartal ser vi inga större förändringar vad gäller tillgång, pris eller efterfrågan av gips. Energipriset är lågt och stabilt, där producenter idag har möjlighet att låsa priserna på en relativt låg nivå. Höjda priser är därför osannolikt under kommande kvartal - mer sannolikt är till viss del sänkta priser.

**ANTON
JOHANSSON**

Kategorichef

Ansvarsområde: Gips, Isolering,
Innerväggstål och Undertak

MARKNADSSITUATION

Stålmarknaden har under hösten präglats av låg efterfrågan. Den svaga marknaden innebär god tillgänglighet, vilket också bidrar till stabiliserade eller något lägre stålpriser.

PRISSITUATION/TILLGÄNGLIGHET

Galvaniserat stål – stålreglar

På grund av begränsningar i produktionen hos stora producenter såg vi, trots låga produktionskostnader, en prisökning som under Q3 snabbt föll tillbaka. Sedan dess har efterfrågan fortsatt varit låg och priset har stannat på en låg nivå under hela Q4. Tillgängligheten är fortsatt god.

Armering

Även efterfrågan på armering har varit fortsatt låg, något som styrs av den låga aktiviteten i byggsektorn. Priset har varit stabilt på en låg nivå under en längre tid och tack vare en hög konkurrens mellan leverantörerna. Under Q4 har vi börjat se tendenser och försök till höjda priser inför 2024, något som i dagens marknadssituation dock är svårt att driva igenom.

PROGNOS

Galvaniserat stål – stålreglar

Under Q4 har priset på stålskrot och järnmalm börjat stiga, något som påverkar priset av galvaniserat stål. De högre kostnaderna sätter press på stålverkens marginal som sannolikt kommer försöka få ut prishöjningar till marknaden efter årsskiftet. Det är osäkert i vilken utsträckning de kommer lyckas men troligtvis resulterar det i mindre prishöjningar, då marknaden är för svag för att ta emot en stor höjning.

Armering

Då armering produceras av stålskrot har det också en stark koppling till skrotpriset, som nu stiger. Likt situationen på galvaniserat stål möter producenterna en svag marknad och effekten av det höjda skrotpriset dämpas sannolikt av en låg efterfrågan. Trots allt förväntar vi oss dock något högre priser i Q1, med fortsatt god tillgänglighet.

EFFEKTER FÖR BEIJER BYGGMATERIAL OCH VÅRA KUNDER

Vi har gott samarbete med vår huvudleverantör på stålreglar och en gemensam ambition att ge stabila priser och tillgång till våra kunder, något vi strävar efter att göra under kommande kvartal.

På armering har vi en bred leverantörsbas och möjligheten att styra våra inköp mot de som erbjuder bäst villkor - för att kunna stötta våra kunder på bästa möjliga sätt.

ISOLERING

ANTON JOHANSSON

Kategorichef

Ansvarsområde: Gips, Isolering,
Innervägsstål och Undertak

MARKNADSSITUATION

Mineralull

Trots ett ökat intresse och behov av energirenovering väger det inte upp för den minskade nybyggnationen. Efterfrågan är fortsatt relativt låg och tillgängligheten är god.

Cellplast – EPS & XPS

Då cellplast används i ett tidigt skede av byggnation kunde vi också tidigt se att efterfrågan minskade. Vi ser fortsatt samma låga efterfrågan under Q4.

PRISSITUATION/TILLGÄNGLIGHET

Mineralull

Tillverkningen av mineralull är energikrävande och en stor del av produktionskostnaden är energikostnad. Vi menar därför att priset på mineralull, när energipriserna under 2023 sjunkit till låga och stabila nivåer, bör korrelera. Detta har vi tyvärr inte sett från alla producenter och vi har tvingats anpassa vår leverantörbas därefter.

Cellplast - EPS & XPS

Råvaran polystyren, som enligt förväntan stigit i pris under Q4, utgör en stor del av kostnaden vid produktion av cellplast - vilket medfört prishöjningar. Det finns dock producenter som har tagit ut större kostnader mot marknaden än andra, vilket skapar en obalans som vi hanterar genom förflyttning av volymer.

PROGNOS

Mineralull

Det är sannolikt att energipriserna stannar kvar på en stabil nivå, vilket under Q1 bör ge låga produktionskostnader för våra leverantörer. Vi förväntar oss att de anpassar sina priser även när kostnaderna går ned och vi utesluter inte förändringar i vår leverantörsbas om vi inte kan se en koppling mellan produktionskostnad och produktpris.

Cellplast – EPS & XPS

Polystyren har stigit i pris under Q4 kopplat till en tillfällig topp på oljepriset som nu sjunkit tillbaka. Det är sannolikt att priset på polystyren sjunker efter årsskiftet. Om så blir fallet bör vi också se en effekt på priset för cellplast.

EFFEKTER FÖR BEIJER BYGGMATERIAL OCH VÅRA KUNDER

Vi ser en tendens att vissa leverantörer i denna kategori vill upprätthålla en hög prisbild, trots att kostnaderna minskat kraftigt. Vi anser det problematiskt då det sker på marknadens och kundernas bekostad. Som kund hos Beijer kan man därför stöta på leverantörsbyten inom cellplast eller mineralull i sitt lokala Beijervaruhus, då vi vill stötta kunderna med rätt villkor.

TRÄ & SKIVMATERIAL

Innefattande Konstruktionsträ & Tryckimpregnerat, samt Träbaserade skivor

PETER SJÖSTRÖM

Kategori & Inköpsdirektör

Ansvarig för övergripande inköpsprocesser och strategier. Medlem i europeiska inköpsorganisationen STARK Sourcing.

KONSTRUKTIONSTRÄ & TRYCKIMPREGNERAT

**RAIJA
GUNNARSSON**

Inköpare

Ansvarsområde: Konstruktionsvirke, Ytterpaneler och Tryckimpregnerat

**PETER
LUNDSTEDT**

Kategorichef

Ansvarsområde: Vidareförädlade trävaror, Limträ Listverk samt, Hus och bodar

**ALEXANDER
SVENSSON**

Kategorichef

Ansvarsområde: Konstruktionsvirke, Ytterpaneler, Tryckimpregnerat och Invändiga beklädnadsskivor

De tydligaste förklaringsfaktorerna till de svenska sågverkens framgång är den svaga svenska kronan som har gynnat svenska exportörer och gjort att Sverige kunnat öka sina marknadsandelar jämfört de europeiska konkurrenterna. En större del av den kvarvarande efterfrågan har helt enkelt drivits till Sverige.

Det går inte att blunda för att förutsättningarna på den globala trävarumarknaden i närtid är relativt svaga, men de svenska sågverkens tidigare framgång förklarar deras fortsatta hoppfullhet. Mer om det under Prognos.

Vi står inför en utmanade råvarusituation och under hösten har ett antal sågverk tillfälligt tvingats att stå still, på grund av brist på råvara. Det visar också statistiken genom en tydlig nedgång i produktion. Sågverken har också tvingats acceptera urholkade marginaler då timmerpriserna har fortsatt att stiga de senaste månaderna, samtidigt som en minskad efterfråga globalt skapar prispress.

MARKNADSSITUATION

Som man kan läsa i Skogsindustriernas rapport – ”Så går det för skogsindustrin NR 3 | 2023.11.09” har svenska sågverk haft några av sina största leveranser någonsin, samtidigt som andra europeiska producenter har fått dra ned sin produktion och i vissa fall temporärt tvingats stänga enskilda sågverk.

Länk till Skogsindustriernas rapport

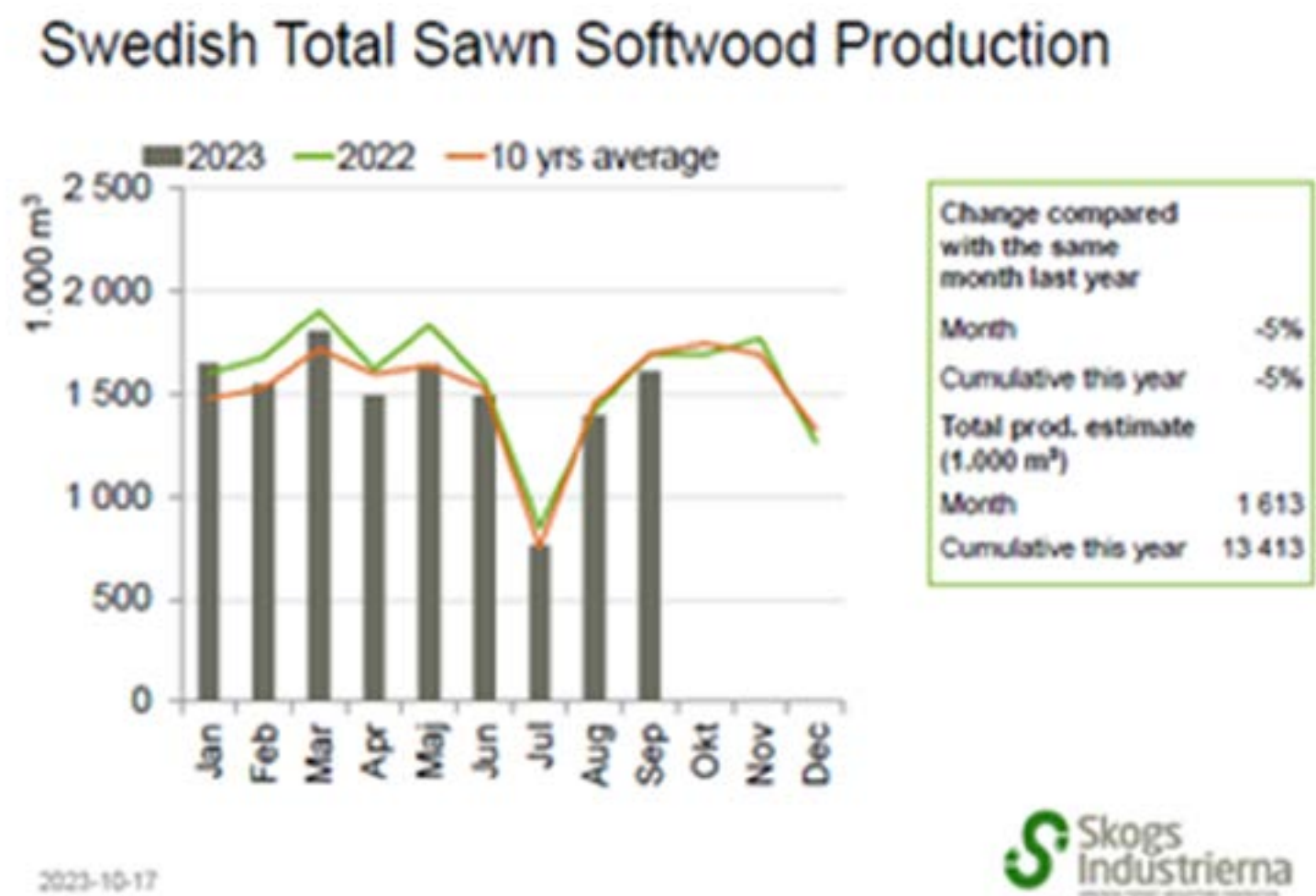
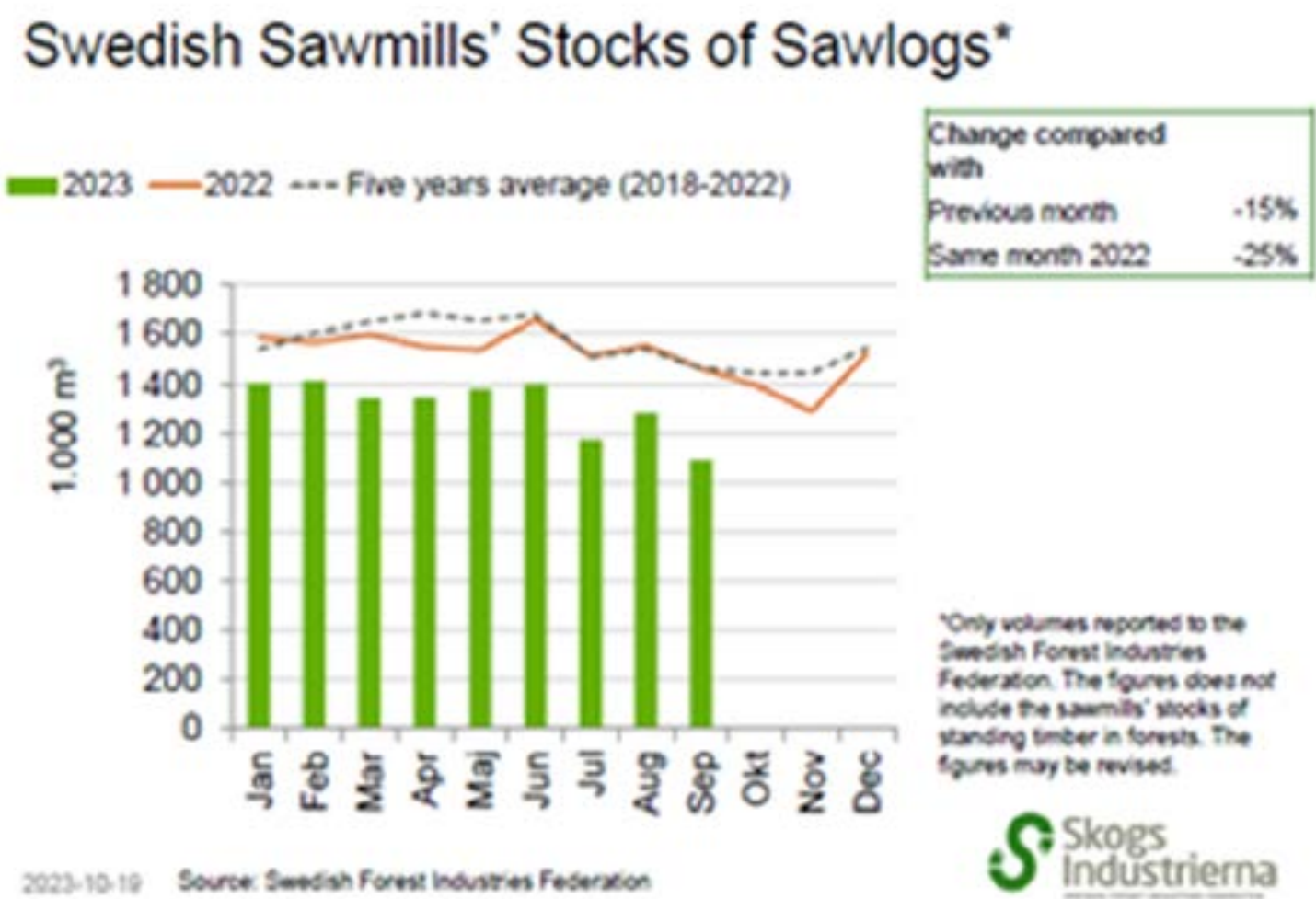
Så går det för skogsindustrin
NR 3 | 2023.11.09

MARKNADSSITUATION

Situationen framåt ser något dyster ut och indikerar fortsatt lagerreduktion, fallande volymer, färre beställningar och en orderingång som är lägre än försäljningen hos de flesta företag. Ekonomer har noterat att den ovanligt snabba penningpolitiska åtstramningen så här långt har haft mindre effekt på ekonomin än väntat. Men nu biter bromsarna och hushållen köper färre tjänster och varor, bostadspriserna har fallit och bostadsbyggandet har till viss del kollapsat.

Normalt börjar köpare avsluta volymer för försäsongen i Europa under november/december, vilket förhoppningsvis borde förbättra efterfrågan och läget.

Källa: Skogsindustrierna

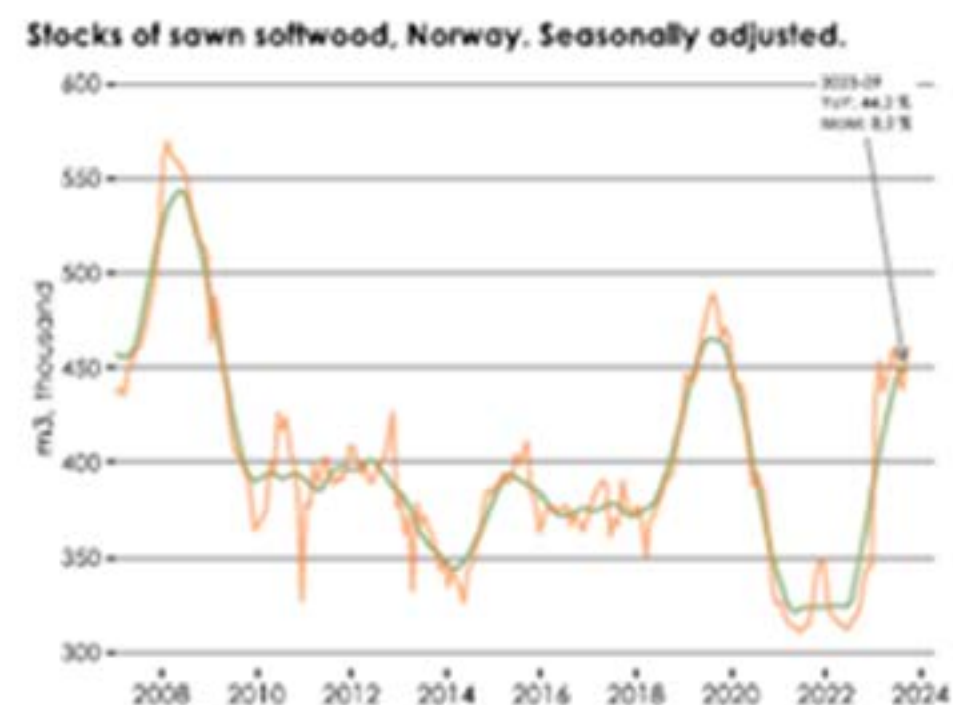
PRISSITUATION/TILLGÄNGLIGHET

Det vore överraskande om vi inte ser stigande lagernivåer även hos svenska sågverk under vintermånaderna när allt fler kunder köper på kort sikt, anpassar sina lagernivåer till försäljningen och gör medvetna lageravvecklingar. Det gör att det finns en överhängande risk att vi ser brister när väl efterfrågan vaknar till liv och en stor mängd köpare, samtidigt, vill fylla på sina lager inför för säsongen.

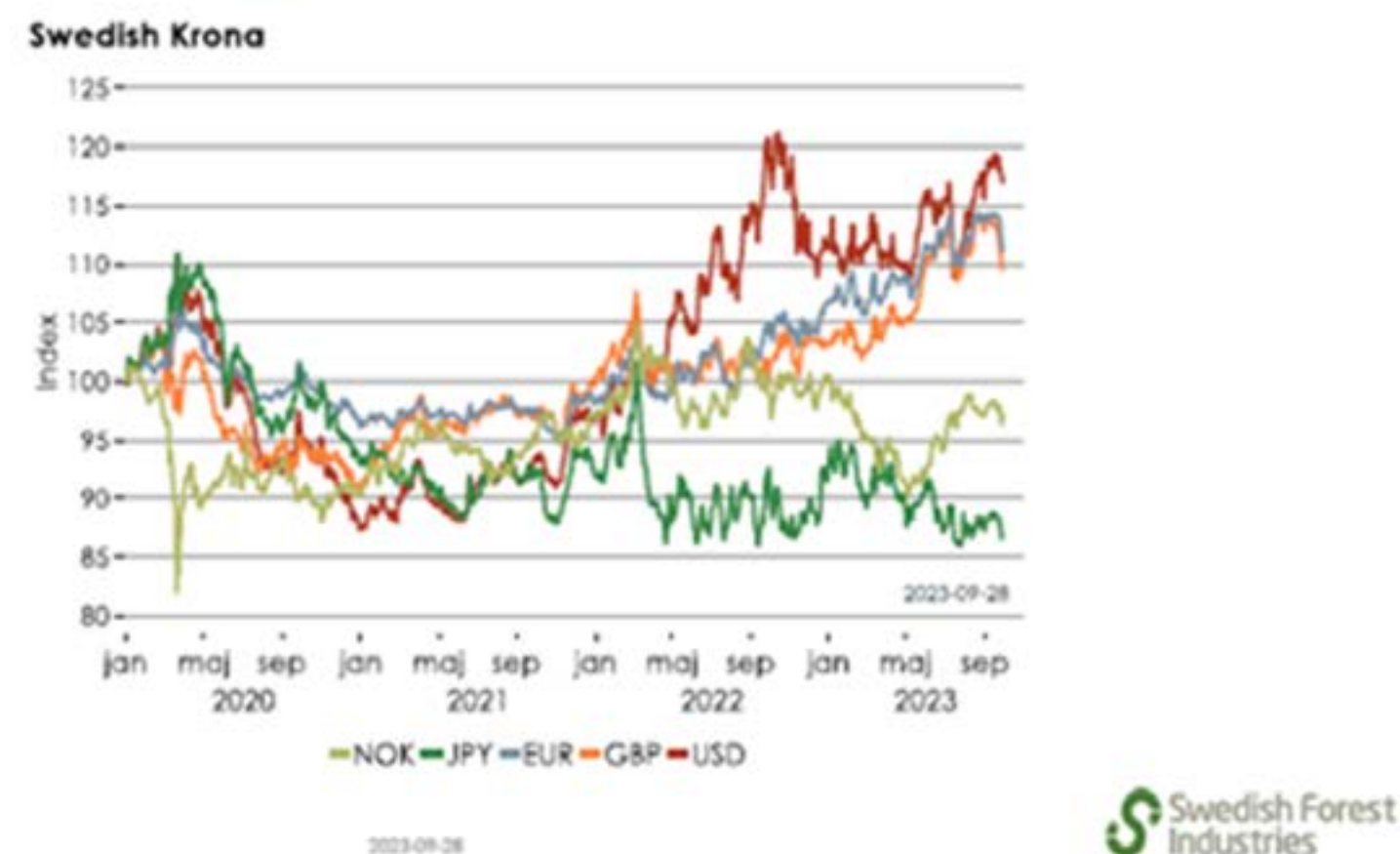
De rimliga förväntningarna är också att vi kommer se allt större konsekvenser från avsaknaden av rysk import och produktionsbegränsningarna i Baltikum och Centraleuropa. Det finns ett stort köpbehov på många marknader i Europa när väl vårsäsongen tickar i gång.

Gällande prisnivån förväntar vi oss måttliga justeringar upp och ned, beroende på varugrupp samt tillgång och efterfrågan.

Sawn softwood stocks

De viktigaste valutorna mot SEK. Relativ utveckling sedan årsskiftet.

Källa: Skogsindustrierna

PROGNOS

Marknaden har vänt ned efter rekordåren 2021 och 2022. Fallande bostadsinvesteringar och konsumtion talar för att tillväxten och utvecklingen blir fortsatt negativ för sågverk även 2024. Men vad får sågverken att vara fortsatt hoppfulla? En faktor är att den amerikanska marknaden sticker ut i positiv bemärkelse, där allt fler rapporter indikerar en återhämtning på en allt viktigare marknad för svenska sågverk.

Det finns fortsatt en stark trend som inte är att förglömma, att bygga i trä. Trenden att bygga fastigheter i trä är märkbar och under året har flera tunga fastighetsprofiler aviserat nya projekt där betong byts ut mot trä. Det görs både för att minska på klimatavtrycket och för att möta en ökad efterfråga. Hållbarhetsaspekten attraherar både privatpersoner och företag.

Inflationen börjar lätta och Riksbanken spår trots allt ett slut på räntehöjningar. Oddsens talar även för en mild nedgång i svensk industri, vilket vore upplyftande för privatkonsumtionen - en viktig kundgrupp för trävaror. Skulle dock situationen inte förbättras kommer sågverk tvingas överväga produktionsbegränsningar eller eventuella nedstängningar. En stor andel fasta kostnader försvårar produktionsminskningar, samtidigt som sågverk fortsatt brottas med lönsamhet och inte brist på efterfrågan.

**ÅSA
BJÖRNSDOTTER**

Inköpare

Ansvarsområde: Träbaserade skivor, Konstruktionsplywood, och OSB

MARKNADSSITUATION

I den senaste utgåvan av branschrapporten beskrev jag situationen med minskade produktionsvolymmer hos en rad producenter globalt, till följd av en minskad efterfrågan från mer eller mindre världens alla marknader, samt vad som spås bli följderna.

Det är precis vad som nu håller på att hända. Den fortsatt minskade produktionskapaciteten leder till viss brist på somliga produkter, och när det blir brist - stiger också priset. Vi är dock inte där ännu och priset är, och förväntas vara stabilt till Q1 2024. Situationen efter Q1 kommer troligtvis se något annorlunda ut.

Två ekonomiska indikatorer som påverkar priset på alla träbaserade skivor.

Källa: Plywood this week

MARKNADSSITUATION

Information om export från, de för Sverige, viktigaste marknaderna.

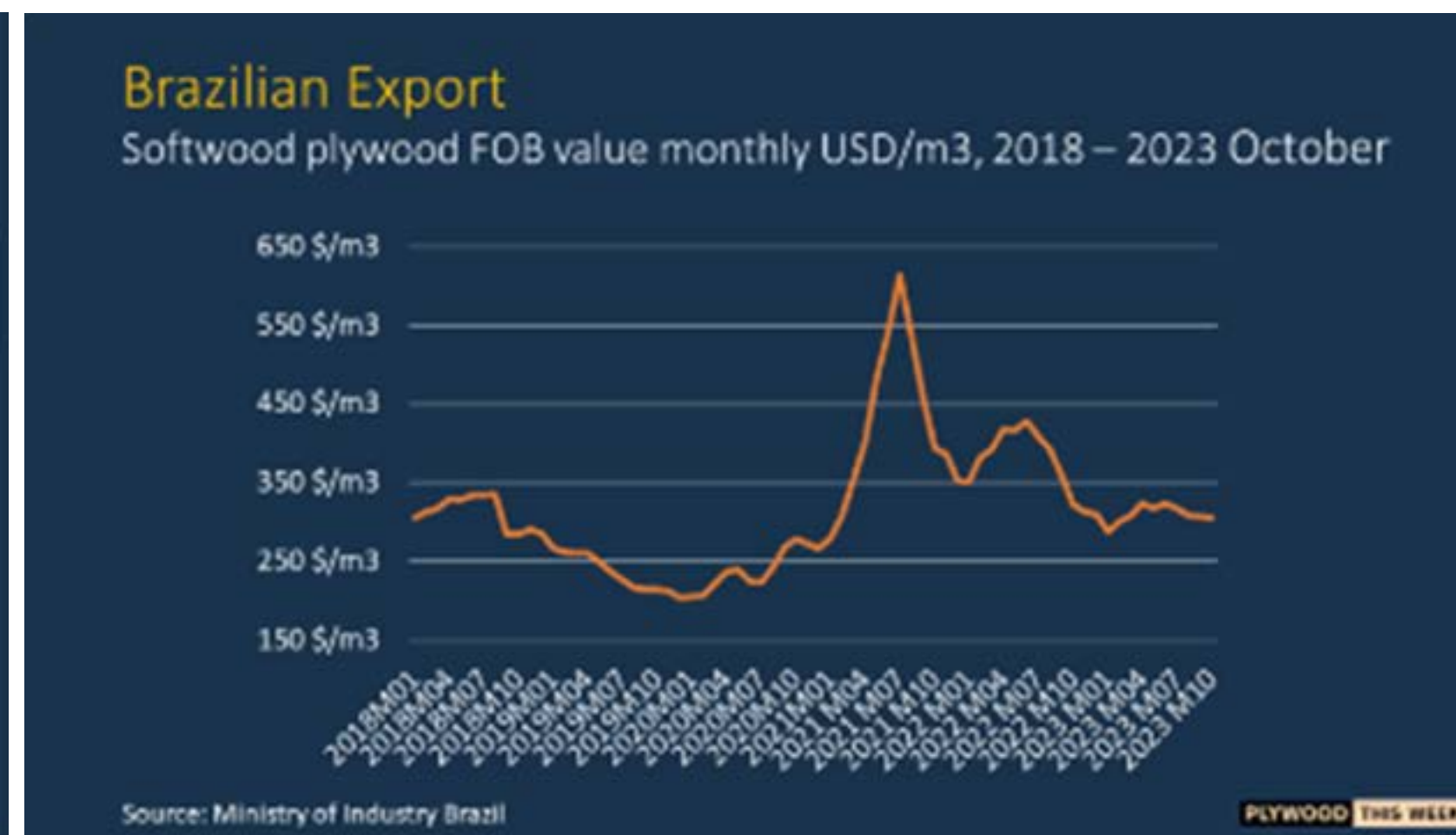
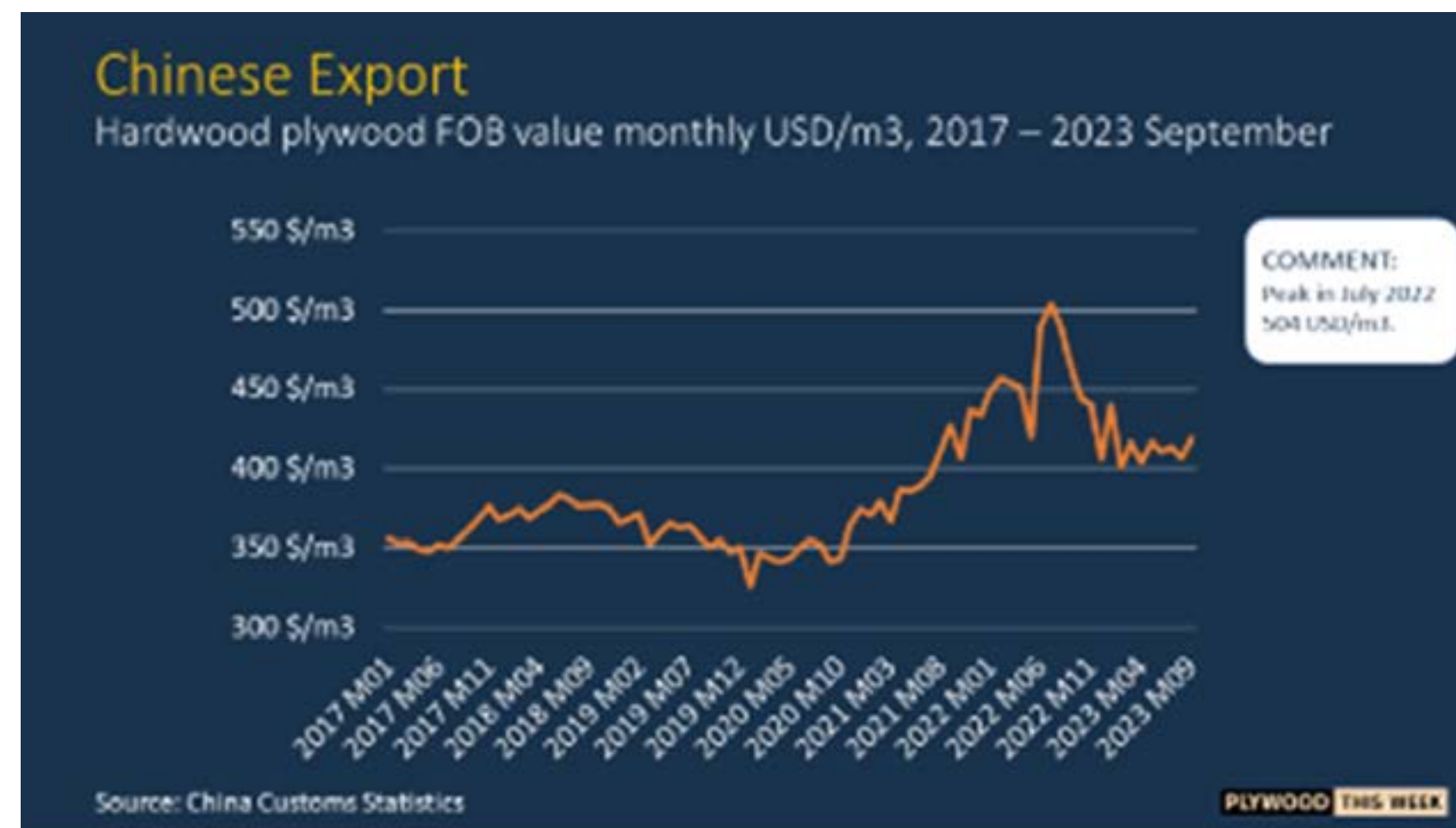
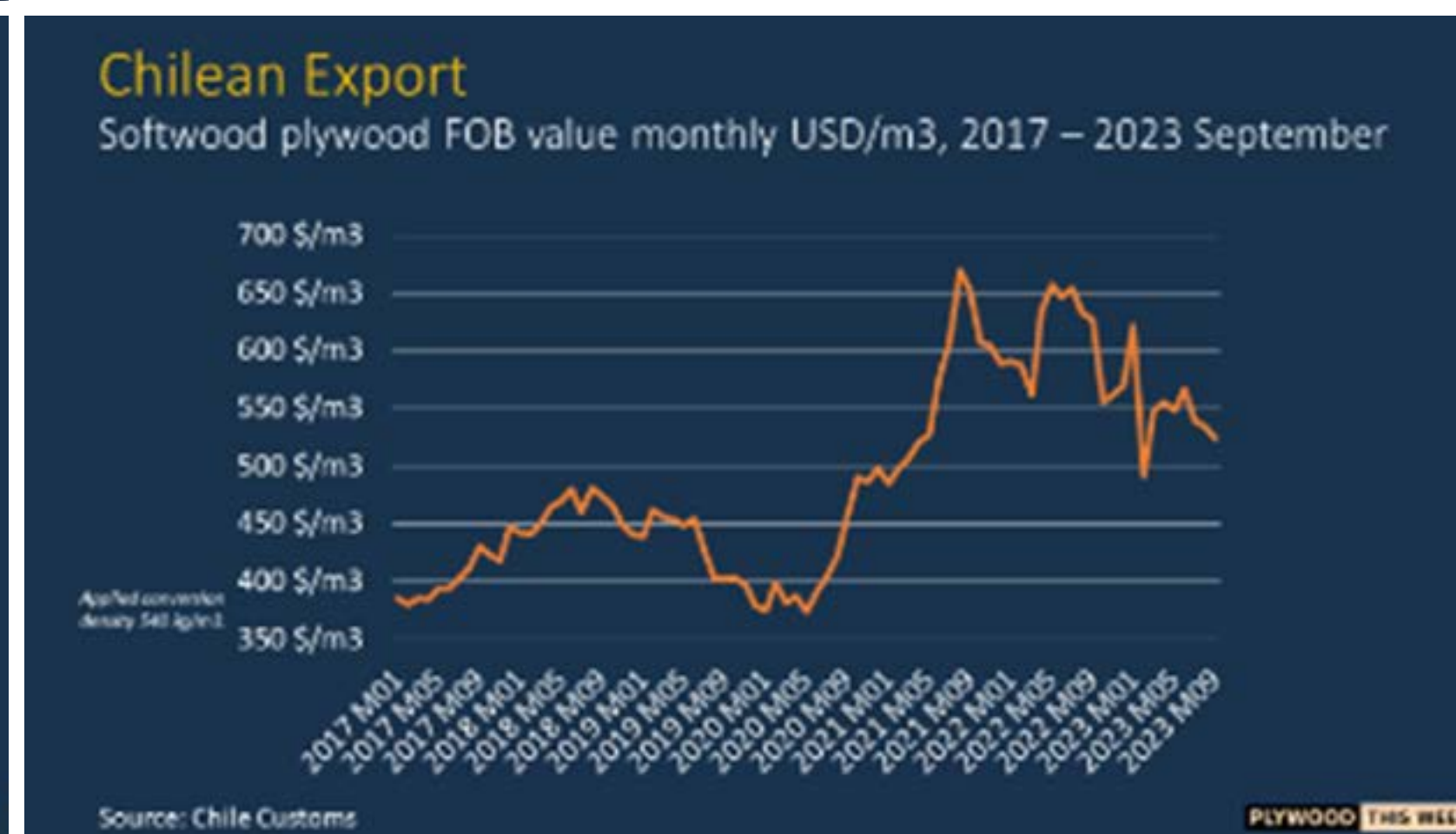

Diagram från Plywood this week och avser: Utvecklingen FOB (intercom förkortning för “Free on board”) olika tidsintervall fram till idag. (Vad kostar produkten utan transport, men lastad ombord på transportmedel)

PRISSITUATION/TILLGÄNGLIGHET

Nedan presenteras de olika kategoriernas förväntade prisutveckling de kommande 6 månaderna. Gemensamt är att priset på lim, Urea, el samt gas nu ligger relativt stabilt. Även priset på träråvaran är just nu stabilt, men förväntas stiga.

OSB och spånskivor

OSB och spånskivor använder sig av samma träråvara som används vid pappersproduktion – pulp. Det är viss brist på råvaran som förväntas bli något allvarligare under vinterhalvåret, beroende på hur kall vinter det blir i Europa. Det är också en råvara man använder vid förbränning i värmeverk. Som jag skrev inledningsvis kan det komma att bli brist på volymer till följd av minskad produktion, då kommer priset att stiga. Troligtvis inte under Q1 2024, men ganska snart i efterföljande kvartal. Tillgängligheten är god.

Konstruktionsplywood

Vi har sett en vikande trend på priset under 2023 och mitt estimat är att vi även under Q1 2024 kommer att se en liten justering nedåt. Dock inte i paritet med vad som skett tidigare under 2023.

Det är viktigt att vi tillsammans försöker att hålla uppe kvalitén på plywood i Sverige. Därför köper Beijer plywood från producenter som erbjuder CE2+ klass, vilket är den internationella beteckningen på konstruktionsplywood. Därtill kräver vi alltid PEFC- eller FSC-certifikat, samt Certificate of origin när vi köper produkter inom träbaserade skivmaterial.

Björkplywood

Vi har tidigare beskrivit utmaningen med att hitta volymer av tillgänglig björkplywood. Svårigheterna fortsätter då det är en bristvara på den europeiska marknaden som följd av kriget i Ukraina och sanktionerna mot Ryssland och Belarus. Det är inte längre möjligt att FSC-märka produkter från dessa länder, då certifikaten inte längre är giltiga.

Tyvärr finns det alltid företag och marknader som trots dessa sanktioner ser möjligheten att tjäna pengar. Producenterna i Ryssland/Belarus tillverkar fortfarande sin plywood och försöker med alla medel nå ut i världen med sina produkter. Vi i Norden får för tillfället kontinuerligt erbjudanden om att köpa björkplywood med ursprungsland som Turkiet eller Kazakstan, där man varken förr eller nu producerat björkplywood. Man måste alltid ifrågasätta plywoodens ursprung, framför allt om man ska köpa björkplywood. Be om att få giltigt FSC-certifikat samt certificate of origin.

Det finns ett flöde med björkplywood från Kina som har sitt ursprung i Ryssland. Det exporteras björkfanér som man i Kina pressar ihop till plywood, antingen blandat med poppel till en kombiplywood eller som en ren björkprodukt. Denna väg av rysk plywoodexport är den som växer snabbast. Dessa produkter har inte de certifikat som behövs och råvaran är rysk, vilket medför att produkten inte får importeras till EU.

PROGNOS

Det är ovanligt svårt att få ett bra ”grepp” om pris- och tillgänglighetsfrågan. Min uppfattning är att priserna kommer att ligga stabilt fram till början av Q2 2024, då priserna återigen kommer att vända uppåt. Inte drastiskt, men ett trendbrott.

Det kommer med största sannolikhet att bli brist på framför allt OSB, eventuellt också plywood.

Beijer köper träbaserade skivor från de största och bästa producenterna i världen. Vi gör hela tiden vårt bästa för att balansera volym och pris mellan olika producenter och har god förhoppning att även under en period av brist kunna erbjuda fulla lager.

GOLV & SNICKERIER

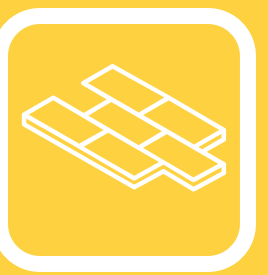
Innefattande Fönster, Dörrar, Kök, Golv, Färg samt Kakel & Klinker.

DANIEL MORTHORST

Kategorigruppchef - Golv & Snickerier

Operativt huvudansvar för kategoriområdet golv och snickerier och dess totala utveckling.

**FREDRIK
PALMLÖF**

Kategorichef

Ansvarsområde: Fönster och
Dörrar

MARKNADSSITUATION

Fönster

Det är en fortsatt fallande marknad in i Q1 2024 med omställning till ROT-marknaden och en tydlig nedgång på nyproduktion. Det resulterar i en prispress på de projekt som finns att räkna på och svarstider som är längre än normalt då många underentreprenörer räknar på varje enskilt projekt.

De långa svarstiderna skapar frustration i kundledet då man i en fallande marknad förväntar sig snabba svar, men minskade personalstyrkor hos leverantörerna gör att man inte kan möta den efterfrågan.

Ledtiderna i produktion är normala eller kortare än normalt och vi har, i skrivande stund, inga aviseringar om prisjusteringar inkomna för villamarknaden.

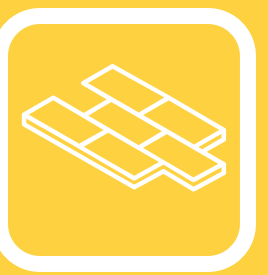
Elpriserna är långt under föregående år och träråvaran har justerats nedåt under året. Priser på glas och beslag ligger fortfarande kvar på en hög nivå, mycket relaterat till den svaga svenska valutan. Detta gör sammanfattningsvis att bedömningen är en bibehållen prisnivå på officiella prislistor under de första 6 månaderna 2024, samtidigt som projekt fortsatt kommer prissättas utifrån efterfrågan.

Dörr

Det är små rörelser på dörrsidan med samma trender som tidigare. Volymerna är något lägre men har klarat sig bättre under året än fönsterkategorin som kommit tidigare in i cykeln av både utbud och efterfrågan och den stora prispressen i upphandlingar. Detta har resulterat i att priserna inte sjunkit tillbaka i samma takt som på fönsterkategorin, men prisuppgångarna har stannat av.

Prognosen för 2024 är att volymerna kommer sjunka i likhet med övriga marknaden och prisbilden därmed justeras nedåt. Förväntan är att prisbilden, i det korta perspektivet (Q1 2024) håller i sig, för att sedan sjunka under Q2 – Q3 2024.

Ledtider i produktion är för tillfället normala eller kortare än normalt.

MARKNADSSITUATION

Kök

Trenden med minskade volymer som vi skrev om i tidigare utgåva fortsätter och vi ser nu allt tydligare att kategorin är inne i den fas som tidigare drabbat bl.a. fönster. Detta innebär lägre volymer i Q1 2024 än motsvarande kvartal 2023.

Priserna visar en tillbakagång i projekt, där de fortsatt låga projektvolymerna medför hög konkurrens i varje upphandling. Prognosen in i Q2-Q3 2024 spås även den att ha lägre volymer än föregående år. Det resulterar i ytterligare sänkt prisbild i projekt-sammanhang och indikationerna är att ingen justering kommer att ske under Q1 på de officiella prislistorna.

Det finns dock ett undantag. Vi ser exempelvis vitvaror som är starkt påverkade av valutakursen SEK/EUR, där justeringar uppåt är att vänta.

Golv

Marknaden faller fortfarande och det är mindre efterfrågan på golv till nyproduktion i hela Europa. Det resulterar i att tillgången är bra men att flera fabriker har sänkt kapaciteten. Ledtiderna är därmed kortare än normalt och vi ser en förflyttning mellan olika typer av golv där ett stort fokus flyttas till vinylgolv.

Prognosen för Q1 2024 är att priserna ligger kvar och förväntningen för 2024 är att både ledtider och pris kommer att vara stabilt tills marknaden vänder upp igen. Störst osäkerhet är det gällande trägolv samtidigt som vinyl- och laminatgolv får anses som stabila – om än känsliga för ändringar i valutakursen.

BUTIKSVAROR

Elverktyg
Innefattande Infästning, Beslag, Verktyg,
Lim & Fog, Elvaror, VVS samt Arbetskläder

ERIK NORIN

Kategorigruppchef - Butiksvaror

Operativt huvudansvar för kategoriområdet butiksvaror och dess totala utveckling.

MARKNADSSITUATION

Vi har inte några stora förändringar inom området kommande 6-9 månader. Våra leverantörer försöker kompensera värdet på den svenska kronan (hänvisning till ovanstående) mot ökade kostnader. Specifikt en leverantör väljer att ompositionera sig och det är Makita - som höjer sina priser med upp till 20% utan att det finns några drivare bakom hela höjningen. Övriga jämförbara leverantörer höjer priserna med 0-5% med antingen valuta, energi eller transport som rimlig förklaring.

LOGISTIK

HENRIK EHRENGREN

Supply Chain Director

Ansvarig för att driva utvecklingen inom logistik med fokus på kunderbjudande.

MARKNADSSITUATION

- Kapaciteten för långväga distribution och “in-bound”-transporter är relativt konstant medan åkerier som sköter last-mile leveranser med kranbilar reducerar sin kapacitet för att möta den lägre efterfrågan. På kort sikt räcker kapaciteten men på längre sikt kan det bli utmaningar när konjunkturen vänder.
- Kostnadsnivån för transporter är uppe på rekordnivåer men förväntas plana ut mot slutet av året. Den höga kostnadsnivån beror på en svag krona, hög inflation och relativt höga drivmedelspriser.

PROGNOS

Import och sjöfrakt

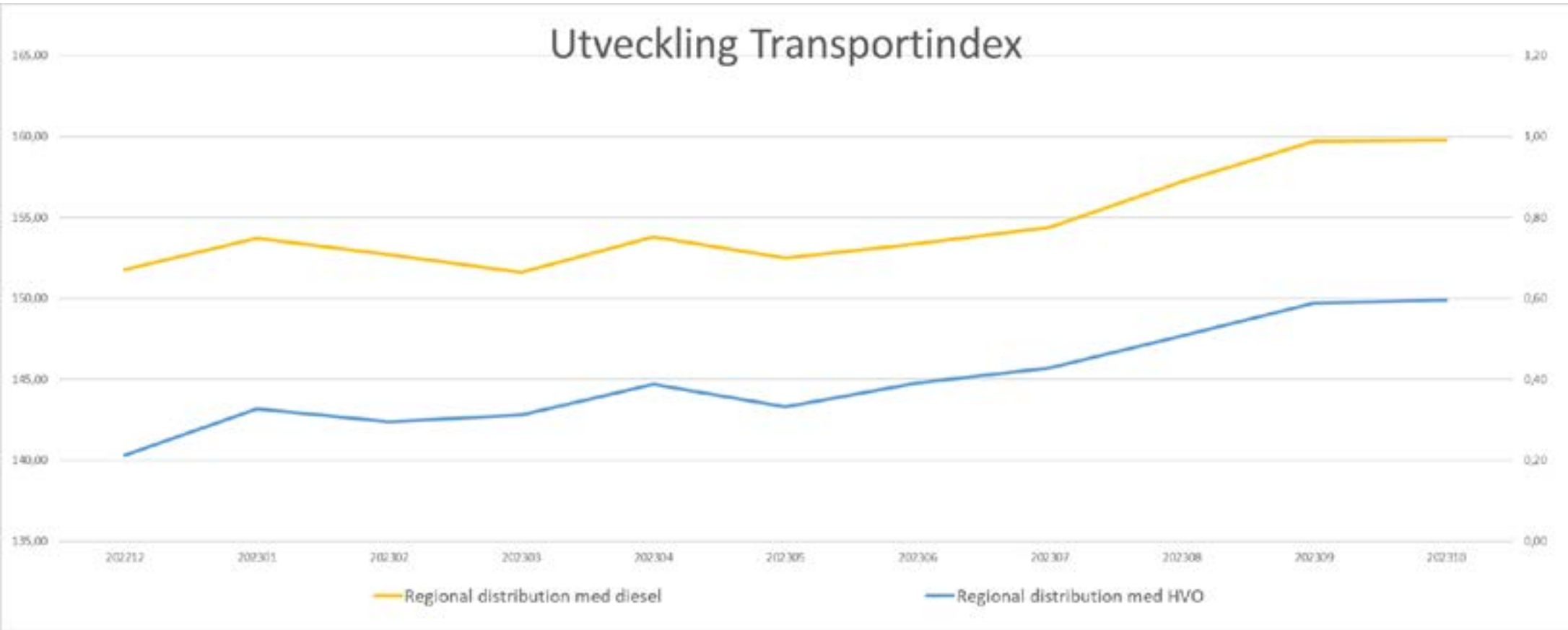
Priserna på containerfrakter är stabila sedan januari och ligger i nivå med kostnaderna före pandemin. För sjöfrakt finns i dagsläget god kapacitet och de kapacitetsproblem som uppkom i samband med pandemin är borta.

Regionala och lokala leveranser

Många åkerier ser över sin fordonsflotta vilket gör att kapaciteten minskar. Det är i dagsläget tillräcklig på de flesta orter, men kan när konjunkturen vänder påverka möjligheterna att snabbt hitta kranbilar.

Priserna på drivmedel har minskat från en topp i november. Från den nivån är HVO100 ned drygt tre kronor och dieseln ca 2,7 kronor. Den lägre kostnaden för drivmedel motverkas dock av inflationen på övriga kostnader som personal, finansiering och underhåll, vilket gör att kostnaden enligt index ökat med drygt 3% jämfört med föregående år.

De lägre försäljningsvolymerna har också viss negativ påverkan på transporteffektiviteten.

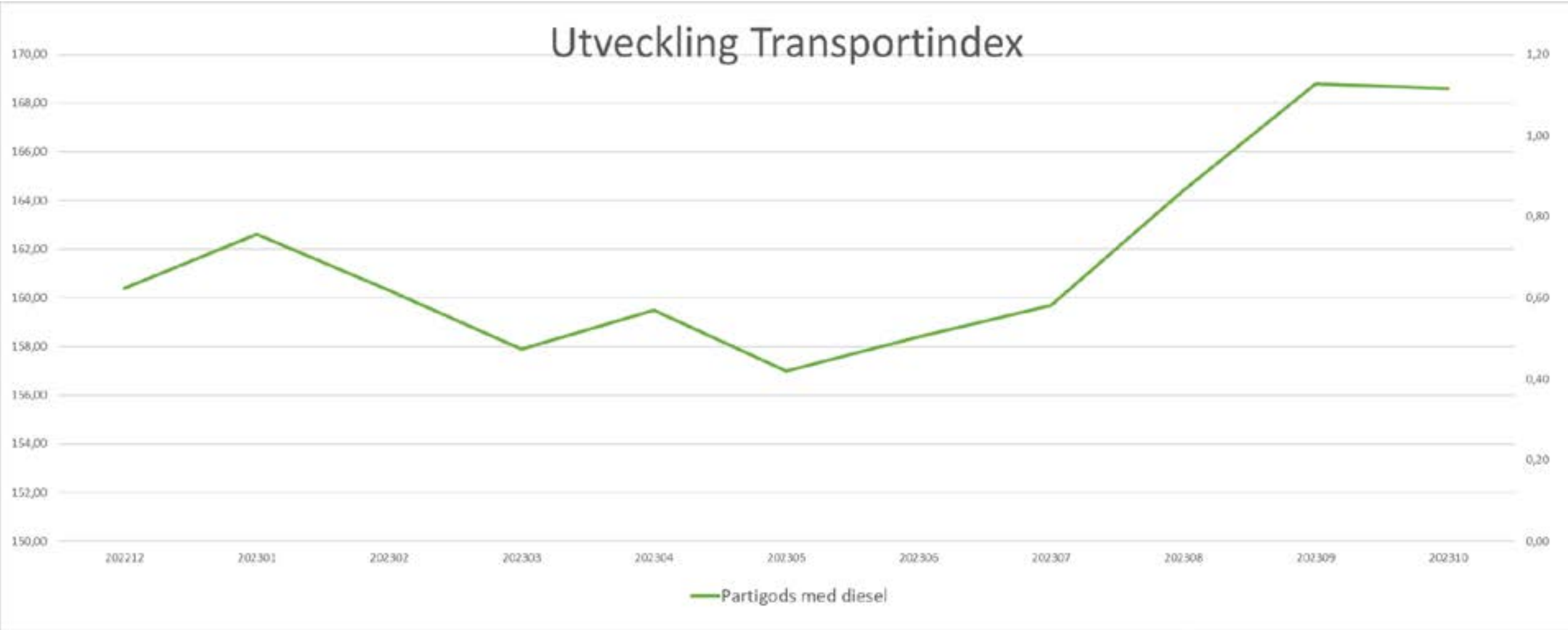
Eget diagram. Avser: Indexutveckling, regionala transporter med diesel och HVO100

PROGNOS

Import och långväga transporter

Index för långväga transporter minskade något i oktober och ligger nu drygt en procent över föregående år. Den lägre kostnadsökningen jämfört med lokala och regionala transporter beror på att bränslet är en större andel av kostnaden.

Eget diagram. Avser: Indexutveckling, partigods med diesel

Kostaden för diesel kan komma att sjunka efter nyår då det genomförs en sänkning av reduktionsplikten för fossilfria bränslen men effekten på den totala kostnadsnivån bedöms vara liten, kopplat till övriga kostnadsökningar. Baserat på det bedöms kostnadsutvecklingen under första kvartalet 2024 mer eller mindre neutral.

Prognosen är att kapaciteten på såväl sjöfrakt, in-bound och outbound-transporter kommer att vara tillräcklig under början av 2024.

TILLGÄNGLIGHET

Tillgängligheten är bra för såväl tungt byggmaterial som butiksmaterial och ledtiderna är i stort på normala nivåer. Det finns några enstaka produktområden och/eller leverantörer som har lägre leveransprecision men det kopplas i de flesta fall till extraordinära händelser såsom affärssystembyte eller annan administrativ åtgärd.

beijerbygg.se

Informationen i Beijer Bygghandels Branschrapport hämtas löpande från verifierade externa källor och undersökningsföretag. Omvärldsbevakning, analys och sammanställning görs av våra produktexperter inom försäljning/inköp. Innehållet i rapporten speglar Beijer Bygghandels uppfattning om aktuellt marknadsläge och utveckling.

Förändringar kan dock ske snabbt varför informationen endast skall ses som vägledande.

KLICKA HÄR FÖR ATT PRENUMERERA

Prenumerera på vår Branschrapport och få den skickad till dig via mail när vi lanserar en ny utgåva.